

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

330.00

0030 OSLO

07.01.05

2004/04169

- 479

Saksnr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Deres ref
05/00046	000165/05	//	UND/SKO/LKA	

HØRINGSUTTALELSE ANGÅENDE FORSLAG TIL NY BARNEHAGELOV

Barne-og familiedepartementet har igangsatt revisjon av *Lov 5.mai 1995 nr 19 om barnehager*, og har sendt utkast til ny barnehagelov til høring. Departementet ber om merknader innen 10.januar 2005. Kommunene er blant høringsinstansene.

Vi synes at tiden til å behandle denne saken har vært meget kort. I vår kommune har vi arbeidet med denne saken i en gruppe som består av skolekontoret og representanter fra barnehagene. Disse har fått mulighet til å komme med innspill, og her er vårt resultat av det. For å behandle saken politisk måtte vi ha hatt bedre tid. Det er beklagelig at fristen for høringa er så kort som i dette tilfellet.

VURDERING

I det følgende vil det settes fokus på sentrale endringer som foreslås i ny barnehagelov.

Kapittel 1: Barnehagens formål og innhold

Formålsbestemmelsen foreslås uendret. Innholdsbestemmelsen utvides til å inneholde bestemmelser som bygger på overordnet samfunns mål, og som foreslår at barnehagen skal ta hensyn til barns ulike forutsetninger, som alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn.

Vurdering:

Innholdsbestemmelsens utvidelse vurderes som positiv. I et samfunn som blant annet i større og større grad preges av etnisk mangfold, er det nødvendig at barnehagen som samfunnsinstitusjon tilrettelegges for dette.

Kapittel 2 : Barn og foreldres medvirkning

Det nye lovforslaget har med en ny § 3, *Barns rett til medvirkning*. Forslaget innebærer at prinsippet om barns rett til medvirkning i FN's barnekonvensjon synliggjøres i barnehageloven.

Vurdering:

Det nye lovforslaget sikrer barn medvirkning, ved aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Forslaget vurderes som positivt.

Kapitel 3: Ansvar og myndighet

I ny § 6 *Godkjenningsplikt* presiseres godkjenningsplikten til å gjelde der virksomheten er regelmessig og *ett eller flere barn* har oppholdstid mer en 20 timer...

Videre foreslås en ny § 7 *Barnehageeiers ansvar*. I den nye loven pålegges barnehageeier ansvaret for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, og at det framlegges regnskapsdata og tjenestedata etter forskrifter fastsatt av departementet., og at kommunen får den informasjon som er nødvendig for å føre kontantstøttere registret, og at det fastsettes vedtekter.

Vurdering:

Presisering av godkjenningsplikten og barnehageeiers ansvar vurderes som positivt. Vedtektene bør framlegges ved godkjenning.

Kapittel 4: Barnehagemyndighetenes generelle oppgaver mv.

I ny § 10 *Godkjenning* er bestemmelsen om at godkjenningsmyndigheten skal fastsette barnas leke og oppholdsareal tatt bort og erstattet med formuleringen "*Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.*"

§ 13 *Prioritet ved opptak* i det nye lovforslaget fastsetter at også barn som det er fattet vedtak om etter lov om barnevernstjenester §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak.

I § 9 *Fylkesmannens ansvar* foreslås fylkesmannens oppgaver noe endret. Istedenfor å føre tilsyn med den enkelte barnehage, skal fylkesmannen gis kompetanse til å føre tilsyn med at kommunene utfører de oppgaver de er pålagt som barnehagemyndighet. Fylkesmannens oppgaver som klageinstans videreføres.

Vurdering:

Det er positivt at det blir lovbestemt at barn som det er fattet vedtak om etter barnevernsloven, gis prioritet ved opptak.

Bestemmelsen om fastsettelse av barnas- leke og oppholdsareal bør ikke tas bort. Nåværende arealbestemmelse med veiledende arealnorm er en av de viktigste faktorene for å sikre kvaliteten på barnehagene.

Kapittel 5: Personalet

I det nye lovforslagets § 18 *Ledelse* åpnes for at barnehagens styrer kan ha annen utdanning enn førskolelærerutdanning. Det er lagt fram to alternative forslag til innhold i paragrafen.

I ny § 19 *Barnehagens øvrige personale* framlegges det fire alternativer til innhold i paragrafen.

Vurdering:

Barnehagens ledelse bør ha tittel som styrer, slik som i dag.

Førskolelærerutdanning bør være kompetansekrav for denne stillingen. Dette er viktig for å opprettholde kvaliteten på barnehagetilbudet. I svært mange barnehager i vårt land er styreren eneste pedagog.

I tillegg til styrer bør bemanningen bestå av pedagogisk leder og barne- og ungdomsarbeidere/assistenter.

Dagens norm for pedagogtetthet bør videreføres.

Økonomiske vurderinger

I 2006 antas det at det er blitt full barnehagedekning i Norge. På samme tidspunkt planlegges det overgang fra øremerkede midler til rammebevilgning til barnehagesektoren. I den forbindelse vil det være særs viktig å ha faste standarder når det gjelder areal pr. barn, personalets kompetanse og personaltetthet i forhold til gruppestørrelse. Dette er grunnlagsfaktorer for sikring av kvaliteten i barnehagen. Vi har nettopp har hatt et landsomfattende treårig kvalitetsprosjekt på barnehagesektoren. Det har vært et mål ved utarbeiding av ny barnehagelov å styrke kvaliteten i barnehagene. Da må det ses til at ikke det motsatte skjer ved de foreslåtte endringene - at kvaliteten svekkes.

Våre vurderinger av positive og negative elementer i forslaget:

Positive elementer i forslaget til ny barnehagelov

Forslag til ny barnehagelov inneholder en god del forenklinger og redaksjonelle forbedringer.

I tillegg er det viktige punkter som er kommet med:

- Tilpasning av barnehagen som institusjon til et flerkulturelt samfunn.
- Sikring av barns medvirkning iht FN's barnekonvensjon.
- Konkretisering av barnehageeiers ansvar.
- Prioritering av barn som det er fattet vedtak om etter barnevernsloven ved opptak.

Negative elementer i forslaget til ny barnehagelov

Det er svært viktig for kvaliteten i barnehagen at vi har noen normer som gjelder for alle landets barnehager. Dette mangler i forslag til ny barnehagelov for følgende områder:

- Arealnorm
Vi har i dag krav om arealnorm for barn under og over tre år.
Dette er tatt bort i forslag til ny lov.
- Kvalifikasjonskrav for styrer
I forslag til ny lov gis det åpning for at styrer ikke skal ha førskolelærerutdanning.

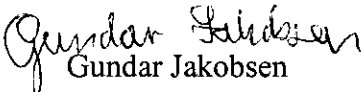
Ingen utdanning vurderes å kunne gi bedre kvalifikasjoner til styrer og pedagogisk leder enn førskolelærerutdanningen. Skulle det kreves tilleggsutdanning, måtte det være i *Ledelse og administrasjon* for dem som ikke har dette som fordypning i grunnutdanninga.

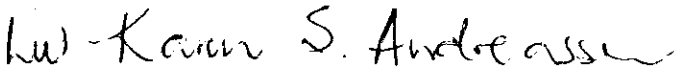
- Barnehagens øvrige personale
Det optimale hadde vært å ha ansatte med førskolelærerutdanning i alle stillinger, slik det for eksempel er på Island. Det bør i allefall være pedagogisk leder med førskolelærerutdanning og barne-og ungdomsarbeidere /assistenter i de øvrige stillinger.
- Bemanningsnorm
Bemanningsnormen er ikke fullt ut definert i nåværende lov. I forslag til ny lov kan den bli ennå mer diffus. Det er viktig å bevare pedagogtetthet som i dagens lov. I tillegg kunne det i ny lov vært tydeliggjort normtall for det totale personale i forhold til gruppestørrelse, både for barn under og over tre år.

Konklusjon

- Arealnorm
Det bør være krav om arealnorm for barn under og over tre år nedfelt i barnehagens vedtekter. Videre bør barnehageloven gi veiledende arealnørmner.
- Kvalifikasjonskrav for styrer
I forslag til ny lov gis det åpning for at styrer ikke skal ha førskolelærerutdanning. Ingen utdanning vurderes å kunne gi bedre kvalifikasjoner til styrer og pedagogisk leder enn førskolelærerutdanningen. Skulle det kreves tilleggsutdanning, måtte det være i *Ledelse og administrasjon* for dem som ikke har dette som fordypning i grunnutdanninga.
- Barnehagens øvrige personale
Det optimale hadde vært å ha ansatte med førskolelærerutdanning i alle stillinger. Det bør i allefall være pedagogisk leder med førskolelærerutdanning og barne-og ungdomsarbeidere /assistenter i de øvrige stillinger.
- Bemanningsnorm
Bemanningsnormen er ikke fullt ut definert i nåværende lov. I forslag til ny lov kan den bli ennå mer diffus. Det er viktig å bevare pedagogtetthet som i dagens lov. I tillegg kunne det i ny lov vært tydeliggjort normtall for det totale personale i forhold til gruppestørrelse, både for barn under og over tre år.

Med vennlig hilsen

Gundar Jakobsen
Skolesjef

Liv-Karin S. Andreassen
Barnehagekoordinator